Bencze Tibor

Árvai Levente

Dunán innen

Dunán túl

Publio

Dunán innen, Dunán túl

Bencze Tibor, Árvai Levente

2016

Publio Kiadó

www.publio.hu

Minden jog fenntartva!

Bencze Tibor: Dunán innen

Előszó

Nem származunk nagy múltú családokból. Egykori cselédnépek, pusztaiak leszármazottai vagyunk. Őseink szikársága kiállta a történelem viharait és úgy éltek együtt a földdel. Különös kapcsolatukat az univerzummal sajátos világlátásuknak köszönhetően dolgozták fel. A makacsságot, a csavaros észt, és a sokszor inkább kevélységnek tűnő büszkeséget hagyhatták örökül, ha már minden mást elvett az Idő. Hely nélkül bóklászunk a sárban, és e hagyaték tükrében írtuk meg értekezéseinket.

A könyv egyik fele a városba szakadt paraszté, azé, aki a beton ormok alatt keresi a helyét mindenféle groteszk, és abszurd helyzetekbe keveredve, sokszor visszaélve a városi ember reflexeivel mintegy komiszmódon szembeállítva őket önmagukkal.

A másik fele az otthonmaradt, földjének lassúságát tanulmányozó paraszté, aki nem rejti el a kis házak közé rekedt hétköznapi bűnöket, és mindannyiunk körmére néz, keserűen, de nem megtörve, a csak rájuk jellemző apokalipszis-humorral.

Dimenziók ütközete, mindent kitöltő feszültség. Hőseink fejük fölé filozófiai rendszerek nőnek, hogy aztán gyökerük kérdőjele alatt leljenek megnyugvást.

Bencze Tibor

Megerőszakolt tetem

Hihetetlen milyen egy élhetetlen hely ez. teljesen hazavágták. gyorsan tömöm magamba, mint a kardhal a paprikás krumplit, két, még a lábosból bekapott kolbász között bámulom az órát ahogy peregnek a buszig a percek. öreganyám már készülődik, levetem szocreál szekuriti pulóverem, és vörös ingemet veszem magamra.

Mocsoktól csillogó bakancsom újra a lábam fogja körül. még befújom magam gyorsan ami hiúságomból fakad. a buszmegállóban újra az élhetetlenség szele csapja az arcomat, és arra az alkalmankinti bűzre gondolok ami az itt áradó alkoholista alkólistákból árad. azt mondják ez remek hely, sőt! kiváló hely, hogy valaki alkoholista legyen. ezt látom is, mert előttem rohangál mindegyik.

Van egy például aki csikket gyűjt egésznap. egyik nap az egyik sávban, utána a másikban. a dolga elég könnyű, hiszen az egész város, a régiós központ egy hosszú utca. a hozzánk csapott faluval kb 6 km.

A busznál már pogóznak a bejáratban. kihagyom a lökdösődést. az utolsók között is jut nekem hely.

Egy ráérős öregasszony az utamat állja, a buszsofőr elküldi a picsába, amolyan úriasan. az összes

növényével együtt ott szórakozik előttem kertészeti blokádot állva, miközben a mögöttem álló járókeretet cipelő újgazdag cigánygyerek láthatóan érthetetlenül áll a kialakult helyzet előtt.

A szomszéd faluban leszállunk, előttem rögtön egy Trianon emlékmű tornyosul, az alja már ki van kezdve, félő hogy ledől, mint az egykori emléke, csupán egyetlen mécses díszíti az egyik betonfokon.

A temetőnél már várnak ránk. bemegyünk, behatolunk, de nem megyek be cigarettával, puszta önelvből. ahogy dédapámék sírját bámulom, kiráz a hideg, nem ismertem őket, de mégis mintha valami sokkal ősibb, mint az olvasott emlékek ülnék meg a borbély által borotvált tarkómat. a vendégségben legurítok egy kávét, jószerivel csak ilyen alkalmakkor fogyasztom ezt a barna bombát. utána megeszek két körtét, azóta is kitöltik a beleim minden szegletét. kimegyek füstölni egyet, és nézem a sáros hátsóudvart. az egyik fán galambok nagy tömegben egymást csípik, verekszenek a jobb helyekért, a szántóföldre tekintve eszembe jut, hogy amíg ellátok, az mind ezt a környéket takarja, amíg ellátok az mind a miénk. miénk az összes nyomora, az összes alkólista, az összes vályogházban ténfergő Lehetetlen úr és Élhetetlen hölgy. Alattam a lógócsöcsü kutya véres szemmel remeg a bejáratban. fekete szőre úgy idomul testéhez mintha valami fóka lenne. – dobjatok neki egy halat baszd meg! – gondolom magamban, ahogy azt is, hogy miért kell csúnya szavakat használnom írás közben? miért nem írok nagybetűt a mondatok elején? lustaságból? ráhatások miatt? pedig van tanúm, mennyire ódzkodom magam is a tartalmatlan és formátlan dolgoktól.

A taknyos időben két száknyi dióra gondolva magamba szívom ennek a halott vidéknek azt a kellemes szagát, ami megnyugtatja az agyam, kitisztítja a tudatom, megpucolja és rendezi bennem a gondolatokat, mintha csak egy biológia óráról a raktárba menekített műanyag csontváz volnék.

Az egész olyan, mint egy doboz, ránk csukták a fedelet, rájuk csukták, rád csukták, lecsukták, rám

csukták, alma csutkák, körte csutkák, megkéselem a magjait, aztán a buszra szállok és egy megerőszakolt tetem megnyugtató illatát tüdőzöm le. akármi is ez, de kellemes.

Az APEH gyermeke

ma ott ültem bent a hivatalban mert elrontottam az adóbevallásom

ami mellesleg bagatell kétheti szövetkezeti munkám nem túl figyelemfelkeltő eredménye

aztán úgy hozta a sors hogy láttam egy gyermeket

behozták a kis mózeskosarában és ő ott ült

hallgatag volt üres tekintetű és vidám

kedves gyermeknek tűnt

a sorszámom szorítottam izzadó tenyeremben

és számolgattam magamban:már csak húsz ember van előttem

ott és akkor azon tűnődtem mikor kimásztam több napos

megviselt borostáim alól hogy ez a gyermek mit is gondolhat most?

elvégre az édesapja az ujjával bökdösi és a plüss nyuszit folyton a feje

fölé lógatja hogy ő ne unatkozzon

mit gondolhat?

mikor már nagyon unatkozott grimaszokat kezdett vágni

és rúgott össze-vissza

ekkor édesapja kivette a kosárból és a gyermek láthatóan

elégedetten nyugtázta hogy az idősebb tapasztaltabb és bölcsebb szülő

milyen szófogadó is

aranyos gyermek (gondoltam magamban)

és akkor leesett!mindenről tud most és képes reagálni

csak megfogalmazni nem és mindezek ellenére

a szájára kiült nyáltömeg sem segít neki abban

hogy tudja amit én

én egész életemben emlékezni fogok rá

az APEH gyermekére

de ő sosem fog rám emlékezni

az APEH alázatos szolgájára

Az óriás tranzakció

A modern világ egyik alapja a pénz állandó vándorlása.

Számok a hátuk mögött megannyi nullával, amit akaratom ellenére sem tudok számnak tekinteni.

Ezek a jegyek járnak-kelnek a virtualitás végtelen és instabil mezőin át.

Maradibb helyeken, házhoz hozzák a pénzt.

Nem nevezném meg ezt a hivatalos uzsorás céget, mert a végén még beperelnek egy kis plusz kamatra!

Szóval ezt törleszteni kell. A heti részlet péntek délelőtt érkezik a kártyámra, 20perccel az uzsora beszedője előtt.

Az egyenlegen vészjóslóan ennyi látszik az ötezer forint felirat helyett:

4973.

Telefonálok azonnal, hogy kéne még rá egy kis pezó, különben nem tudom levenni az áhított összeget.

Tanácsul el kell fogadjam ebben a szörnyű élethelyzetben, hogy vigyek be én pénzt a bankba és tegyem rá a számlámra.

Felkapok egy 200-ast, és rohanok.

Fémesen csörög a zsebemben. Olykor ellenőrzöm,nem esett-e ki.

Szépen csillog a Nap fényében.

A bankban szokás szerint fülledt meleg.

A sor nagy. Pénteki roham.

Végig nézek a három ügyintézőn.

Azon gondolkodom, hogy vajon a nyakukra tekert zöld sálak miatt olyan hullamerevek és hidegek-e?

Élet és kedvesség úgy keveredik bennük, mint egy barátom által emlegetett helyzetjelentés: szar és halál.

Az első ügyintéző, fehér bőrű, már tespedt, kicsit kancsal, óriási kannákkal. A biztonsági őr szereti nézni őt.

A második egy friss egyed. De a teste már öreg. A feje egy 13 éves öregfiúéra emlékeztet.

A harmadik fiatal és üde. Még őszintén mosolyog.

Akciómat nála akarom végrehajtani. Az Ég megáld.

- Hello! Miben segíthetek?
- Jó napot kívánok! – kajánul mosolyogva közelebb hajolok, és bizalmas szavak hagyják el a szám.
- Igen?
- Egy igen nagy volumenű tranzakciót szeretnék nyélbe ütni.
- Befizetés lesz?
- Nem. Rosszabb!

Azzal kicsapom a pultra a számlaszámom,és gyermeki mozdulattal húzom elő a szent pénzérmét,mint aki éppen az anyjának büszkélkedik valami hatalmas felfedezéssel:

- Ezt a 200 Forintot szeretném rárakni a számlámra!

A nő nevet:

- Hát bearanyoztad a napom! Ilyen hülyeséget még nem hallottam! Biztos, hogy elég lesz?
- Igen.
- És miért nem vásárolsz kártyával?
- Mert nekem az egész összeg kell. Tudja, telhetetlen vagyok és betegesen vonzódom Széchenyihez. Ugye megérti?!
- Persze. – mosolyog tovább.

Elém tolja a papírt. Nagyvonalúan kanyarintom oda a szignóm. Mintha legalábbis valami banán köztársaságbéli elnök volnék.

- Hát ezt kirakom a falra! Életem üzlete volt! Köszönöm szépen! Viszlát csókolom!
- Viszlát!

Néhai Ilona

Átlagos nyári reggelre ébredtek az iroda dolgozói. A koránkelők és alvásképtelenek már 7:30-kor az asszisztens fiókjaiban turkáltak, hogy végre birtokba vehessék áramtól ziháló munkaállomásaikat. Lassacskán becsorog mindenki. A középosztálybeli irodai dolgozók egyik unalmából fakadó kérdéssel próbálta megtörni a csendet Anikó:

- Nagyon meleg van nem?
- Hát, nyáron meleg van. - a középosztálybeli irodai dolgozók egyik unalmából fakadó választ adta Katinka.

Ziháltak a gépek, áramlottak az adatok. A nyomtatók vért izzadtak a sok festék alatt, és a telefonok a végkimerülésig csörögtek.

A cigarettaszünet viszont jól telt. Két férfi beszélgetett az óriás hamutál mellett.

- Hétvégén segítettem elvágni öreganyámnak a kakas nyakát. Belenéztem a szemébe.
- De azt nem szabad. Minek néztél bele?

- Hogy legyen tétje. Látni akartam.
- Aha.
- Egyszer voltam disznóvágáson gyerekkoromban. Elég furcsa volt. Az agyát, meg a beleit egy fára akasztották.
- Hah! Hát milyen aberrált egy disznóvágás volt az?
- Nem tudom, de arra emlékszem, hogy az osztálytársaim elfutottak rémületükben.
- Pesti gyereknek ez sok mi?
- Jaja. Azt tudtad, hogy akkora agya van, mint a tenyered?